

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о накнадном прегледу провођења препорука
из Извјештаја ревизије учинка**

Управљање јавном расвјетом у Републици Српској

Број: РУ004-19-НП

Бања Лука, децембар 2025. године

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	2
1. УВОД.....	3
2. ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА.....	4
2.1. Препорука за јединице локалне самоуправе.....	5
2.2. Препорука за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност	8
2.3. Препорука за Владу Републике Српске, односно надлежна министарства ...	9
3. ЗАКЉУЧАК.....	10
4. ПРИЛОЗИ.....	11

**Накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка
"Управљање јавном расвјетом у Републици Српској"**

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је, на основу Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, а у складу са ISSAI оквиром ревизије за јавни сектор који је релевантан за ревизију учинка, провела накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској" који је објављен 2020. године.

Накнадни преглед подразумијева испитивање мјера и активности на провођењу препорука које су по Извјештају ревизије учинка предузете од стране, прије свега јединица локалне самоуправе у чијој је надлежности управљање јавном расвјетом, те Владе Републике Српске, Министарства енергетике и рударства, Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију и Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске који имају одређене улоге, надлежности и одговорности у креирању стратешких, законских и подзаконских аката у области енергетске ефикасности и провођењу мјера и активности за испуњавање циљева у овој области, а самим тим и у области јавне расвјете, и утврђивање статуса provedености препорука у складу са Методологијом ревизије учинка.

Накнадни преглед показује да су Влада Републике Српске, односно Министарство енергетике и рударства и Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске и јединице локалне самоуправе започели и проводили мјере и активности чију реализацију треба наставити, односно исте окончати у наредном периоду, да би се обезбиједило адекватно управљање и ефикасно функционисање јавне расвјете. На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да од пет датих препорука три су дјелимично provedене, а двије препоруке су у току провођења.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је, у складу са одредбама Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, доставила Нацрт извјештаја институцијама обухваћеним овим накнадним прегледом. На Нацрт извјештаја није било примједби.

Коначан извјештај је достављен свим институцијама у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске. Извјештај је доступан јавности путем интернет странице Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, www.qsr.rs.org.

Главни ревизор је донио Одлуку да се проведе овај накнадни преглед. Накнадни преглед провео је ревизорски тим у саставу Младенко Марковић, вођа ревизорског тима и Владо Вујанић и Владимир Кременовић, чланови ревизорског тима.

Главни ревизор
Божана Трнинић, с.р.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Влада РС	Влада Републике Српске
ГСРЈС РС	Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске
МЕР	Министарство енергетике и рударства
МПУГЕ	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију
Фонд	Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КМ	Конвертибилна марка

1. УВОД

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: ГСРЈС РС) је провела ревизију учинка и у јулу 2020. године објавила Извјештај ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској". Основни циљ ревизије је био давање одговора на питање да ли постојеће мјере и активности јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) и других надлежних институција на управљању јавном расвјетом доприносе унапређењу функционалности јавне расвјете и смањењу трошкова јавне расвјете.

Основни налази и закључци у Извјештају ревизије учинка из 2020. године су показали да у управљању јавном расвјетом није био, у довољној мјери, успостављен ефикасан систем који би омогућио повећање функционалности и смањење трошкова јавне расвјете.

Овим накнадним прегледом провођења препорука датих у Извјештају ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској" се испитује како су надлежне институције реаговале на Извјештај ревизије учинка, да ли су донесени акциони планови, да ли је поступано по акционим плановима и испитивање проведених мјера и активности на провођењу препорука. Укупно је дато пет препорука, од којих су три препоруке дате ЈЛС, једна препорука је дата Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд) и једна препорука је дата Влади Републике Српске (у даљем тексту: Влада РС), Министарству енергетике и рударства (у даљем тексту: МЕР) и Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: МПУГЕ).

Испитивања предузиманих мјера и активности на провођењу препорука ревизије су вршена у 15 ЈЛС (Бања Лука, Градишка, Требиње, Кнежево, Добој, Зворник, Прњавор, Мркоњић Град, Лакташи, Вукосавље, Источни Стари Град, Источна Илиџа, Љубиње, Рудо и Костајница), Фонду и Влади РС, односно МЕР и МПУГЕ. Накнадним прегледом је обухваћен период од пет година, а што подразумева период од објављивања Извјештаја ревизије учинка 2020. године па до краја 2024. године.

У вршењу накнадног прегледа као извори података и информација кориштени су:

- ✓ Закони и други прописи релевантни за функционисање јавне расвјете;
- ✓ Програми/планови рада, извјештаји и информације Владе РС, министарстава и Фонда;
- ✓ Планови и програми институција са дефинисаним мјерама и активностима на провођењу препорука;
- ✓ Подаци и информације из упитника које су, по захтјеву у дефинисаној форми, попунили представници институција обухваћених накнадним прегледом;
- ✓ Евиденције и подаци о јавној расвјети којима располажу институције обухваћене накнадним прегледом;
- ✓ Стратешка и развојна документа ЈЛС;
- ✓ Програмска и планска документа, извјештаји и информације ЈЛС у вези са јавном расвјетом;
- ✓ Студије, елаборати, анализе и друга слична документа релевантна за јавну расвјету;
- ✓ Уговори о изградњи, реконструкцији/модернизацији и одржавању јавне расвјете са пратећом документацијом о њиховој реализацији;
- ✓ Процедуре и друга интерна акта ЈЛС која се односе на јавну расвјету и њено функционисање;
- ✓ Евиденције и подаци о кваровима и другим проблемима у функционисању јавне расвјете, те документација о њиховом рјешавању.

2. ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА

У сврху извјештавања о начину провођења препорука ревизије учинка у посматраном периоду накнадног прегледа и потребне оцјене нивоа проведениости сваке од препорука и за сваки од субјеката повезану са одређеним обимом надлежности, могући статуси проведениости су класификовани у пет категорија:

ПРЕПОРУКА ЈЕ ПОТПУНО ПРОВЕДЕНА	- Институције и јавна предузећа су провеле или у континуитету проводе препоруку; - Потпуно провођење препоруке је документовано.
ПРЕПОРУКА ЈЕ ДЈЕЛИМИЧНО ПРОВЕДЕНА	- Институције и јавна предузећа су предузеле активности на провођењу препоруке; - Институције и јавна предузећа проводе активности, али препорука није у потпуности проведена; - дјелимично провођење препоруке је документовано.
ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ У ТОКУ	- Институције и јавна предузећа предузимају активности на провођењу препоруке; - Активности институција и јавних предузећа се не проводе континуирано и планираном динамиком; - Препорука није проведена ни у потпуности, ни дјелимично; - Активности у току документоване.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ ПРОВЕДЕНА	- Институције и јавна предузећа нису предузеле активности на провођењу препоруке; - Препорука није проведена ни дјелимично, ни у потпуности; - Није документовано да су се предузимале мјере на провођењу препоруке.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ АКТУЕЛНА	- Институције и јавна предузећа нису предузимале активности на провођењу препоруке, у међувремену су наступиле околности које су препоруку учиниле неактуелном (промјена регулативе, надлежности, одговорности и др.).

Након објаве Извјештаја ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској" пет ЈЛС које су била у узорку су доставиле ГСРЈС РС акционе планове за провођење препорука. Осим њих, акционе планове за провођење препорука су доставиле и три ЈЛС (Братунац, Гацко и Милићи) које нису биле у узорку.

Налази накнадног прегледа провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској", у овом поглављу се презентују у складу са структуром датих препорука. То подразумијева да се налази презентују посебно за сваку од датих препорука и да се односе на ЈЛС, Фонд и Владу РС и министарства која су обухваћена ревизијом учинка.

2.1. Препорука за јединице локалне самоуправе

Од 15 ЈЛС, које су биле обухваћене детаљнијим испитивањима током провођења ревизије учинка, акционе планове за провођење препорука по Извјештају ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској" доставило је пет и то: Градишка, Требиње, Добој, Лакташи и Мркоњић Град. За сваку од датих препорука, наведене ЈЛС су у акционим плановима дефинисале по једну или више активности које су планирале провести како би унаприједиле управљање јавном расвјетом и њену енергетску ефикасност.

У посматраном периоду већина ЈЛС обухваћених накнадним прегледом провођења препорука ревизије учинка су предузимале одређене активности и ангажовале ресурсе у циљу стварања повољнијег амбијента, изградње и модернизације јавне расвјете, као и унапређења функционалности и смањења трошкова јавне расвјете. Наведене активности су у складу са препорукама из Извјештаја ревизије учинка.¹

Прва препорука

Успоставе неопходне претпоставке које ће омогућити потпуну и поуздану основу за планирање и провођење активности на плану ефикасног управљања јавном расвјетом.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично provedена

Образложење статуса:

ЈЛС су, у циљу провођења ове препоруке, требале да успоставе евиденције о јавној расвјети и исте користе приликом планирања мјера и активности на управљању јавном расвјетом. Такође су требале да, у складу са стратешким и развојним документима, израђују планове изградње, реконструкције и одржавања јавне расвјете на основу утврђених критеријума за одређивање приоритета.

У посматраном периоду, ЈЛС обухваћене накнадним прегледом углавном су успоставиле и водиле одређене евиденције о јавној расвјети, односно располагале су са подацима о броју и врсти расвјетних тијела, потрошњи електричне енергије за јавну расвјету и трошковима електричне енергије. Евиденције су најчешће вођене у виду ексел табела, а поједине ЈЛС, по правили оне које су развијеније и/или су извршиле модернизацију јавне расвјете, располагале су са комплекснијим базама података о јавној расвјети и информационом подршком за управљање јавном расвјетом.

Већина ЈЛС се у својим стратешким и развојним документима определијелила за изградњу и модернизацију јавне расвјете и повећање њене енергетске ефикасности. У том контексту поједине ЈЛС су располагале различитим студијама, елаборатима и анализама које су могућа основа за модернизацију цјелокупне јавне расвјете и значајно унапређење њене енергетске ефикасности.

ЈЛС, у посматраном периоду, углавном нису доносиле засебне планове изградње, реконструкције и одржавања јавне расвјете, него су наведене активности по правилу биле садржане у планским и програмским документима који се односе на капитална улагања, заједничку комуналну потрошњу и сл. На основу тих докумената, у складу са могућностима, у буџетима ЈЛС су планирана средства за изградњу, реконструкцију и одржавање јавне расвјете. Конкретни интерни акти ЈЛС у којима су детаљно дефинисани критеријуми и на бази њих утврђени приоритети у изградњи и модернизацији јавне расвјете ревизији нису презентовани, већ су, по правилу, у

¹ Прилог број 2 – Статуси provedености препорука ревизије учинка у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

поменути програмским и планским документима наведена подручја која су одређена као приоритети за изградњу и модернизацију јавне расвјете.

Друга препорука

Планирају и проводе мјере на унапређењу јавне расвјете кроз активности на изградњи нове мреже, реконструкцији, инвестиционом и текућем одржавању постојеће мреже јавне расвјете, које ће резултирати смањењем потрошње и трошкова електричне енергије и повећањем њене функционалности

Статус препоруке: Препорука је дјелимично provedена

Образложење статуса:

У циљу реализације ове препоруке ЈЛС су требале да планирају и проводе мјере и активности и врше промјене у регулисању режима рада јавне расвјете који ће дугорочно обезбиједити смањење потрошње електричне енергије и повећање функционалности јавне расвјете.

Све ЈЛС обухваћене накнадним прегледом су, у мањој или већој мјери, предузимале активности на унапређењу јавне расвјете кроз њену изградњу и модернизацију. То је видљиво из чињенице да се у 2024. години у односу на 2019. годину број расвјетних тијела по појединим ЈЛС повећао од 4% до 93%, односно за све ЈЛС збирно за 20%. При томе, у свим ЈЛС се повећао број ЛЕД односно савремених енергетски ефикасних расвјетних тијела, односно збирно за све ЈЛС повећао се око 4,5 пута, а број енергетски неефикасних расвјетних тијела се смањио за 43%.²

У посматраном периоду замјену комплетне енергетски неефикасне јавне расвјете извршиле су четири ЈЛС (Градишка, Добој, Лакташи, Љубиње), тако да заједно са три ЈЛС (Источна Илиџа, Рудо, Костајница) које су то учиниле раније, готово половина ЈЛС обухваћених накнадним прегледом располагала је са јавном расвјетом коју у потпуности чине енергетски ефикасна расвјетна тијела. Реконструкцији јавне расвјете се, по правилу, приступало на основу израђених анализа, студија и елабората који су потврђивали оправданост замјене енергетски неефикасних расвјетних тијела. ЈЛС су примјењивале различите моделе финансирања реконструкције, односно модернизације јавне расвјете. Модернизација јавне расвјете је углавном обухватала и одређене промјене у начину регулисања режима рада јавне расвјете са технички напреднијим и квалитетнијим рјешењима.

Полазећи од донесених програмско-планских докумената, остале ЈЛС су углавном проводиле парцијалну и постепену модернизацију јавне расвјете. Учешће енергетски ефикасних у укупном броју расвјетних тијела, крајем 2024. године, у тим ЈЛС било је од 6% до 85%, што представља просјечно побољшање за 31 процентни поен у односу на 2019. годину.

У већем дијелу посматраних ЈЛС вршено је поређење података и/или одређене анализе резултата остварених модернизацијом цјелокупне или дијела јавне расвјете, примарно у контексту поређења утрошене електричне енергије и остварених трошкова по том основу у различитим периодима. Презентована документа и анализе су показивале мању потрошњу електричне енергије исказану у јединици мјере (kWh). Позитивна искуства са уградњом енергетски ефикасних расвјетних тијела су коришћена у ЈЛС на начин да, према подацима из достављених упитника, посљедњих неколико година готово уопште нису уграђивана расвјетна тијела на бази живе, натријума и сл.

² Прилог број 3 - Подаци о броју, врсти и структури расвјетних тијела јавне расвјете у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

Улагања у јавну расвјету, у посматраном периоду, ЈЛС су углавном вршиле из властитих средстава, односно из буџета, а у мањем обиму из пројеката или прибављених бесповратних средстава. Расходи и издаци посматраних ЈЛС за јавну расвјету су током година расли, тако да су у 2024. години били за око 50% већи него у 2019. години, што је примарно узроковано проширењем и модернизацијом јавне расвјете и повећањем цијене електричне енергије. У највећој мјери, више него двоструко, су порасли издаци за изградњу, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију јавне расвјете.³

Трећа препорука

Успоставе и проводе континуиране провјере функционалности и исправности јавне расвјете и осигурају правовремену и одговарајућу реакцију на утврђене недостатке у функционисању јавне расвјете.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично provedена

Образложење статуса:

ЈЛС су, у посматраном периоду, на разне начине укључивале различите актере у циљу прибављања информација о функционисању и кваровима на јавној расвјети. Мањи дио ЈЛС је располагао информатичком подршком у контексту управљања јавном расвјетом, а неке од њих су закључивале уговоре о управљању јавном расвјетом са пословним субјектима које се баве тим пословима. Грађанима и правним субјектима је, у зависности од ЈЛС, на различите начине омогућено да пријављују кварове, лично доласком у ЈЛС и подношењем писаних или усмених пријава, електронским путем, телефонски, путем одређених платформи и апликација, уз евентуално ангажовање запослених у ЈЛС и јавним комуналним предузећима.

Мањи дио ЈЛС имао је дефинисане писане процедуре о одржавању јавне расвјете, пријавама кварова, отклањању кварова и надзору над извођењем радова у вези са тим пословима. Углавном су то биле процедуре дефинисане у тзв. Мапама процеса у оквиру успостављања система интерних финансијских контрола у ЈЛС. Поступање, односно обавезе представника ЈЛС и представника привредних друштава или физичких лица која одржавају јавну расвјету у ЈЛС су, у одређеној мјери, садржане у закљученим уговорима о одржавању јавне расвјете.

Већина ЈЛС има закључене уговоре о одржавању јавне расвјете, првенствено са привредним друштвима, а поједине ЈЛС и са физичким лицима која обављају те послове. Праксе ЈЛС су различите, поједине ЈЛС имају закључене уговоре о одржавању јавне расвјете који обухватају цијелу годину, код појединих ЈЛС уговорима није обухваћено првих неколико мјесеци у току године, док се не проведе јавна набавка и закључи уговор. Поједине ЈЛС, углавном мање и неразвијене, током године су закључивале један или неколико уговора о одржавању јавне расвјете, односно замјени нефункционалних расвјетних тијела, који се реализују у краћем року, нпр. у року од мјесец дана.

Најчешћа пракса у ЈЛС је, да се након идентификовања кварова на јавној расвјети, субјекту који врши одржавање јавне расвјете испоставља радни налог за отклањање кварова, по којем се поступа у зависности од степена хитноће и рокова утврђених у уговору о одржавању. Субјект који врши одржавање јавне расвјете отклања кварове и за извршене радове/услуге испоставља фактуру ЈЛС, а надзор над извршеним радовима/услугама врши привредни субјект или физичко лице са којим ЈЛС има закључен уговор о тим пословима или представник ЈЛС.

³ Прилог број 4 - Подаци о расходима и издацима у вези са јавном расвјетом у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

2.2. Препорука за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност

Фонд није израдио Акциони план за провођење препорука ревизије учинка.

Прва препорука

Препоручује се Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност да у складу са постојећом правном регулативом, у оквиру утврђених надлежности и утврђеном капацитету, проводећи редовне активности, пружи подршку у реализацији пројеката енергетске ефикасности у области јавне расвјете.

Статус препоруке: Провођење препоруке у току

Образложење статуса:

Фонд је, у циљу провођења ове препоруке ревизије, у оквиру успостављања функционалних база података о енергетској ефикасности, требао да успостави и базе података о јавној расвјети и омогући њихово коришћење од стране надлежних институција. Такође, требао је да ЈЛС омогући приступ финансијским средствима намијењеним за провођење мјера и активности на реализацији пројеката јавне расвјете у оквиру пројеката енергетске ефикасности.

У Фонду није успостављена функционална база података о енергетској ефикасности која би требала укључивати и податке о јавној расвјети, будући да подзаконски акт⁴ којим се детаљније уређује успостављање и вођење базе података о енергетској ефикасности није донесен.⁵

Развојни програм уједињених нација (УНДП) у Босни и Херцеговини је, у сарадњи са Фондом, у јуну 2019. године, расписао јавни позив у оквиру пројекта "Зелени економски развој - ГЕД". У оквиру овог пројекта у 20 ЈЛС из РС извршен је детаљан енергетски преглед за јавну расвјету и израђене су студије изводљивости за инсталацију енергетски ефикасних система јавне расвјете. Студије садрже систематизоване податке о јавној расвјети и у појединим ЈЛС су послужиле као основа за приступање реконструкцији, односно модернизацији јавне расвјете.

Фонд је, у периоду 2020-2024. година, суфинансирао Пројекат "Инсталација нових ЕЕ система јавне расвјете у општини Сребреница" у износу 100.000 КМ по Одлуци Владе РС од 9.9.2021. године.⁶

У посматраном периоду, Фонд није расписивао јавне конкурсе за додјелу средстава за пројекте енергетске ефикасности јавне расвјете, односно осим наведених, није суфинансирао друге пројекте енергетске ефикасности јавне расвјете у ЈЛС.

⁴ Одредбама члана 23. и члана 27. Закона о енергетској ефикасности („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13) прописано је да Фонд успоставља и води базу података о енергетској ефикасности, а директор Фонда ће у року од годину дана од ступања на снагу овог закона донијети подзаконски акт, уз претходно прибављено мишљење МЕР и МПУГЕ, којим се прописује садржај, структура и начин прикупљања и пружања информација за потребе вођења базе података о енергетској ефикасности, као и доступност ових информација јавности.

⁵ Ревизији је документована радна верзија Правилника о успостављању и вођењу базе података о енергетској ефикасности, 2025. година

⁶ Фонд суфинансира и Пројекат "Изградња и санација уличне расвјете на подручју Општине Осмаци" по Одлуци Владе РС од 11.09.2025. године. Реализација овог пројекта је у току.

2.3. Препорука за Владу Републике Српске, односно надлежна министарства

Влада РС, односно МЕР и МПУГЕ нису израдили Акциони план за провођење препорука ревизије учинка.

Прва препорука

Препоручује се Влади Републике Српске, односно надлежним министарствима, да успостави правни оквир који ће омогућити ефикасније и ефектније финансирање пројеката јавне расвјете.

Статус препоруке: Провођење препоруке у току

Образложење статуса:

У циљу провођења ове препоруке Влада РС је требала, путем надлежних министарства, преиспитати и анализирати примјену постојећих законских рјешења и других прописа, који се односе на енергетску ефикасност и предузети неопходне активности како би ЈЛС омогућили подршку у провођењу мјера на унапређењу система јавне расвјете.

У контексту преиспитивања и анализе примјене постојећих законских рјешења и других прописа, надлежне институције су у 2023. години извршиле измјене и допуне Закона о енергетици⁷. Измјенама и допунама наведеног закона утврђено је да се циљеви развоја РС дефинишу Енергетским и климатским планом Републике Српске, те да ће Влада РС донијети овај план у року од годину дана од ступања на снагу измјена и допуна овог закона, односно до почетка марта 2024. године.

Енергетски и климатски план Републике Српске је израђен у радној варијанти која је предмет усаглашавања на различитим нивоима и између различитих институција, а у наведене активности су значајној мјери укључени МЕР и МПУГЕ.⁸ У складу са релевантним закључком Владе РС⁹ израда Интегрисаног енергетског и климатског плана БиХ за период 2021-2030. година се врши по модуларном принципу, тако да исти садржи интегрисане енергетске и климатске планове ентитета, и да исти засебно приказује позицију РС у датој области и усаглашена оквирна стратешка опредјељења на нивоу Босне и Херцеговине.

У Годишњем плану рада за 2024. годину МЕР је планирало унапређење правног оквира у области енергетске ефикасности, односно припрему Закона о измјенама и допунама Закона о енергетској ефикасности, али наведена активност није реализована. Унапређење правног оквира у области енергетске ефикасности ово министарство је планирало и у Годишњем плану рада за 2025. годину.

Представници МЕР су, у посматраном периоду, остваривали комуникацију и сарадњу са представницима ЈЛС, односно Савеза општина и градова Републике Српске у контексту актуелних тема из области енергетске ефикасности.

⁷ Закон о измјенама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник Републике Српске“, број 16/23)

⁸ Ревизији је достављен Енергетски и климатски план Републике Српске за период до 2030. године, радни документ в.5 и документација у контексту израде и усаглашавања овог плана

⁹ Закључак Владе РС број 04/1-012-2-1372/20 од 04.05.2020. године

3. ЗАКЉУЧАК

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској".

Налазиведеног накнадног прегледа показују да су, у посматраном периоду, Влада Републике Српске, односно Министарство енергетике и рударства и Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске и јединице локалне самоуправе започели и проводили мјере и активности чију реализацију треба наставити, односно исте окончати у наредном периоду, да би се обезбиједило адекватно управљање и ефикасно функционисање јавне расвјете.

Влада Републике Српске, Министарство енергетике и рударства и Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију су започели, односно проводили одређене активности које су примарно усмјерене на измјене и допуне, односно унапређење прописа релевантних за енергетику и енергетску ефикасност, а у оквиру тога и јавну расвјету. Наведене активности нису у потпуности окончане, будући да су извршене измјене и допуне Закона о енергетици, а активности на припреми Закона о измјенама и допунама Закона о енергетској ефикасности и доношењу Енергетског и климатског плана Републике Српске су још увијек у току.

Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност није успоставио функционалну базу података о енергетској ефикасности која треба укључивати и податке о јавној расвјети, али су предузимане активности на изради подзаконског акта који је предуслов за адекватно успостављање те базе података. У мањем обиму Фонд је, на основу одлука Владе Републике Српске, суфинансирао пројекте модернизације јавне расвјете у јединицама локалне самоуправе, док јавне конкурсе за додјелу средстава за пројекте енергетске ефикасности јавне расвјете није расписивао.

Већина јединица локалне самоуправе су предузимале, у мањем или већем обиму, активности на успостављању евиденција о јавној расвјети, изради студија, програмских и планских докумената на основу којих су приступале изградњи, реконструкцији и одржавању јавне расвјете. Остварени резултати указују на оправданост предузимања таквих активности. Дефинисане писане процедуре о одржавању јавне расвјете јединице локалне самоуправе углавном немају, већ су уз различите приступе и на основу ангажмана различитих учесника, предузимале активности у циљу идентификовања кварова на јавној расвјети и успоставиле мање или више успјешне праксе одржавања функционалности јавне расвјете.

На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да од пет датих препорука три су дјелимично проведене, а двије препоруке су у току провођења. У циљу ефикасног окончања преосталог дијела активности на реализацији препорука, ревизија препоручује да се предузму неопходне мјере и активности ради потпуног провођења препорука датих у Извјештају ревизије учинка "Управљање јавном расвјетом у Републици Српској", а све у циљу унапређења управљања јавном расвјетом, односно повећања функционалности и смањења трошкова јавне расвјете.

Вођа ревизорског тима
Младенко Марковић, с.р.

Члан ревизорског тима
Владо Вујанић, с.р.

Члан ревизорског тима
Владимир Кременовић, с.р.

4. ПРИЛОЗИ

Прилог број 1

Листа референци – попис аката

1. Закон о комуналним дјелатностима (Службени гласник Републике Српске, број 124/11 и 100/17);
2. Закон о енергетској ефикасности (Службени гласник Републике Српске, број 59/13);
3. Закон о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији (Службени гласник Републике Српске, број 39/13, 108/13, 79/15 и 26/19);
4. Закон о обновљивим изворима енергије (Службени гласник Републике Српске, број 16/22);
5. Закон о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09 и 16/23);
6. Закон о јавно-приватном партнерству у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број 59/09 и 63/11);
7. Закон о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број, 117/11, 63/14, 90/16 и 132/22);
8. Правилник о начину и критеријумима за додјелу финансијских средстава и мјерилима за оцјењивање приједлога за додјељивање средстава Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 71/14, 65/18 и 88/24);
9. Правилник о начину и критеријумима за додјелу финансијских средстава и мјерилима за оцјењивање приједлога за додјељивање средстава Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 45/25);
10. Правилник о успостављању и вођењу базе података о енергетској ефикасности, Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске - Радна верзија, 2025. година;
11. Енергетски и климатски план Републике Српске за период до 2030. године – Радни документ в. 5, са документацијом у контексту израде и усаглашавања;
12. Програми рада Владе Републике Српске у периоду 2020 - 2025. година;
13. Годишњи план рада Министарства енергетике и рударства за 2024. годину;
14. Годишњи извјештај о раду Министарства енергетике и рударства за 2024. годину;
15. Документација и кореспонденција Министарства енергетике и рударства и Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију са Савезом општина и градова Републике Српске, односно јединицама локалне самоуправе;
16. Годишњи планови рада и финансијски планови Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске за 2020, 2021, 2022, 2023. и 2024. годину;
17. Извјештаји о извршењу Плана рада и финансијског плана Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске за 2020, 2021, 2022. и 2024. годину;
18. Стратешки и развојни документи јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;
19. SECAP/LEEAP/SEAP јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;
20. Програми заједничке комуналне потрошње јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;

21. Планови капиталних улагања јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;
22. Мапе процеса са процедурама одржавања јавне расвјете у јединицама локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;
23. Евиденције јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом о броју, структури, издацима и трошковима јавне расвјете;
24. Попуњени упитници јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом, на захтјев Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске;
25. Уговори о изградњи/реконструкцији/модернизацији јавне расвјете јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом и документација у вези са њиховом реализацијом;
26. Евиденције и подаци о кваровима на јавној расвјети у јединицама локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом;
27. Уговори о одржавању јавне расвјете јединица локалне самоуправе обухваћених накнадним прегледом и документација у вези са њиховом реализацијом;
28. Студије изводљивости за инсталацију енергетски ефикасних система јавне расвјете у јединицама локалне самоуправе, елаборати и анализе у контексту јавне расвјете;
29. Друга документација достављена од институција обухваћених накнадним прегледом.

Прилог број 2

Статуси provedености препорука ревизије учинка у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

Р. бр.	Статуси provedености препорука у ЈЛС	Број ЈЛС		
		Препорука 1	Препорука 2	Препорука 3
1.	ПРЕПОРУКА ЈЕ ПОТПУНО ПРОВЕДЕНА	6	5	4
2.	ПРЕПОРУКА ЈЕ ДЈЕЛИМИЧНО ПРОВЕДЕНА	8	8	10
3.	ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ У ТОКУ	0	1	0
4.	ПРЕПОРУКА НИЈЕ ПРОВЕДЕНА	1	1	1
5.	ПРЕПОРУКА НИЈЕ АКТУЕЛНА	0	0	0
УКУПНО		15	15	15

Извор података: Документација достављена из ЈЛС; Илустрација ГСРЈС РС

Прилог број 3

Подаци о броју, врсти и структури расвјетних тијела јавне расвјете у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

Р. бр.	Опис	Број расвјетних тијела по годинама		Промјена броја расвјетних тијела (%)	Структура расвјетних тијела по годинама (%)	
		2019.	2024.		2019.	2024.
1.	ЛЕД (савремена) расвјетна тијела	10.102	45.242	348%	16%	61%
2.	Расвјетна тијела на бази живе, натријума и сл.	51.984	29.440	-43%	84%	39%
Укупно расвјетних тијела		62.086	74.682	20%	100%	100%

Извор података: ЈЛС, подаци прикупљени путем упитника; Илустрација ГСРЈС РС

Прилог број 4

Подаци о расходима и издацима у вези са јавном расвјетом у ЈЛС обухваћеним накнадним прегледом

Р. бр.	Опис расхода и издатака за јавну расвјету	Износ (милиона КМ)		Учешће (%)		Промена 2024/2019 (%)
		2019.	2024.	2019.	2024.	
1.	Расходи за текуће одржавања јавне расвјете	0,8	0,9	11%	9%	13%
2.	Издаци за изградњу, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију јавне расвјете	1,0	2,3	15%	21%	121%
3.	Расходи по основу утрошка електричне енергије за јавну расвјету	5,2	7,4	74%	70%	41%
Укупно		7,1	10,6	100%	100%	50%

Извор података: ЈЛС, подаци прикупљени путем упитника; Илустрација ГСРЈС РС